

MINISTERSTWO
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

DEPARTAMENT III

L. dz. OE. -I-02368/78

72
WARSZAWA, dnia 10.11.1978 r.

T A J N E

INFORMACJA

dot. przygotowywania przez wrogie elementy prowokacji politycznej w związku z 60 rocznicą odzyskania niepodległości.

Otrzymują:

Tow. Jaroszewicz

Tow. Babiuch

Tow. Kania

Tow. Kowalczyk

Tow. Olszowski

Tow. Łukaszewicz

Tow. Frelek

Tow. Karkoszka

Tow. Pińkowski

Tow. Werblan

Tow. Żandarowski

Tow. Dąbrowa

Tow. Gawroński

Tow. Maciszewski

Tow. Muszyński

Tow. Palimąka

Tow. Rokoszewski

Tow. Czubiński

Tow. Janicki

Tow. Milewski

Tow. Stachura

Tow. Zaczkowski

Tow. Pożoga

Tow. Słowikowski

Tow. Straszewski

Tow. Kwiatkowski

Biuro "C" -

1. Zorganizowane grupy antysocjalistyczne prowadzą w ostatnich dniach aktywne działania zakładające wykorzystanie dla własnych, prowokacyjnych celów 60 rocznicę odzyskania przez nasz kraj niepodległości. Chcą oni wykorzystać zaplanowane na 11 bm. na godz. 18.00 okolicznościowe nabożeństwa, które mają odbyć się we wszystkich kościołach w kraju, do:
 - 1.1. mocniejszego niż dotychczas zmanifestowania swej obecności w życiu społeczno-politycznym kraju;
 - 1.2. przeniesienia akcentów w uroczystościach 60-lecia na dzień 11 listopada zgodnie z tradycją Polski burżuazyjnej;
 - 1.3. stworzenia kolejnego etapu eskalacji działań poprzez zorganizowanie manifestacji, wieców, pochodów i prób swoistej legalizacji tego typu poczynań.
2. Grupą przejawiającą największą aktywność w przygotowywaniu prowokacji jest ROPCziO. Obserwuje się narastającą inflację różnego rodzaju konkurencyjnych koncepcji i inicjatyw wynikających z animozji i podziałów wewnętrznych w tej grupie. Efektem podziałów w tej grupie są m.in. różnorodne odezwy, wezwania, plakaty itp. Podkreślenia wymaga, że kierunek ostrej konfrontacji z władzami w związku z rocznicą niepodległości reprezentuje w ROPCziO odłam A. Czumy, podczas gdy L. Moczulski - z uwagi na przygotowywanie zjazdu ROPCziO, który ma odbyć się jeszcze w listopadzie br. - ogranicza dotychczas swój udział do kolportowania opracowanych przez siebie ulotek. Z przejawów aktywności ROPCziO i osób współdziałających z tą grupą na uwagę zasługują zarówno zamierzenia na 11 i 12 bm. jak i prowadzona już aktualnie kampania propagandowa dotycząca rocznicy niepodległości.
 - 2.1. Aktyw ROPCziO przygotował plan zorganizowania po mszy w katedrze w Warszawie w dniu 11 bm. wiecu i przemarszu ulicznego do Grobu Nieznanego Żołnierza. Przewidywano

„EGZEMPLARZ DLA CELÓW ARCHIWALNYCH”

nagłośnienie imprezy /głośniki ze wzmacniaczami/ oraz wygłoszenie przemówień przez A. Czumę i J. Kuronia. W wyniku zrealizowanych przeciwdziałań zrezygnowano z przemówień i użycia urządzeń nagłośniających przy utrzymaniu koncepcji wiecu po mszy i przemarszu ulicznego. Planowany jest także kolportaż w trakcie uroczystości wrogich materiałów poświęconych problematyce odzyskania niepodległości.

2.2. Podobne manifestacje połączone z przemarszami ulicznymi zaplanowano w Łodzi, Krakowie, Gdańsku i Przemyślu. Nie można wykluczyć zorganizowania ich również w innych miastach.

2.2.1. W Łodzi miejscowy aktyw ROPCziO nosi się z zamiarem zorganizowania manifestacyjnego przemarszu z katedry do Grobu Nieznanego Żołnierza po mszy w dniu 12 bm. o godz. 12,00. 11. bm. w godzinach wieczornych planowana jest w tym mieście akcja rozklejenia w miejscach publicznych kilkuset portretów J. Piłsudskiego z napisami "60 rocznica odzyskania niepodległości Polski - 11 listopada 1978".

2.2.2. W Krakowie aktyw ROPCziO oraz rzecznicy i sympatycy SKS zamierzają zorganizować przemarsz z Kościoła Mariackiego do Grobu Nieznanego Żołnierza 11. bm. o godz. 19,30. W/g ostatnich danych dotychczas rozkolportowano 100 klepsydry oraz 600 egz. wydania specjalnego "Opinii Krakowskiej - wzywających do udziału w uroczystościach. W wyniku nieporozumień w materiałach propagandowych przygotowanych i kolportowanych w Krakowie podano dwa różne miejsca i terminy imprez /Kościół Mariacki oraz katedrę na Wawelu/ co stwarza możliwość utworzenia dwóch pochodów, o godz. 9,30 spod Wawelu i o 19,30 spod Kościoła Mariackiego.

2.2.3. W Gdańsku 11 bm. po mszy w kościele Mariackim pochód. w celu złożenia kwiatów udać się ma pod pomnik Jana Sobieskiego. Gdańska grupa ROPCziO przygotowała do rozkolportowania 2 tys. zawiadomień informujących o planowanych uroczystościach. Przejęto kilkaset egzemplarzy wymienionych zawiadomień.

- 2.3. 7 bm. na terenie Warszawy na murach budynków ujawniono ulotki - klepsydry nawołujące do udziału 11 bm. w nabożeństwach m.in. katedrze i złożeniu kwiatów na Grobie Nieznanego Żołnierza. W celu zwiększenia frekwencji rozpowszechniana jest również wersja, iż mszę w Warszawie ma celebrować kard. S. Wyszyński.
- 2.4. W związku z zaplanowanymi obchodami czołowi działacze ROPCzi0 przy współudziale przedstawicieli środowiska akowskiego opracowali "Odezwę do narodu polskiego", która powielona metodą offsetową w formie ulotki w ilości ok. 10 tys. egzemplarzy ma być kolportowana podczas przygotowywanych imprez. Około 2-3 tys. w/wym. ulotek przeznaczona jest dla ośrodków ROPCzi0 w Lublinie, Gdańsku i Szczecinie.
- Treść ulotki, nawiązująca do ostatnich rozkazów b. dowódcy AK - gen. bryg. Okulickiego ps. "Niedźwiadek"/o rozwiązaniu i przejściu AK do konspiracji/, zawiera prowokacyjne wezwanie do wypełnienia tych rozkazów, które jak wiadomo dały początek bratobójczej walce w kraju w okresie tuż przed wyzwoleniem jak i po zakończeniu wojny.
- W celu niedopuszczenia do kolportażu "Odezwy..." zrealizowano przedsięwzięcia, w wyniku których 9 bm. przejęto ok. 4.500 egz. tych ulotek. Prowadzone są działania zakładające przejęcie całości nakładu.
- 2.5. Z danych wynika, że przygotowano do rozkolportowania w najbliższych dniach szereg innych wrogich materiałów. Odłam ROPCzi0 kierowany przez L. Moczulskiego przygotował do kolportażu /naklejania/ plakaty przedstawiające wizerunek orła białego z koroną na czerwonym tle, z napisem u góry - 1918 oraz z trzema ogniwami łańcucha /środkowe zerwane/ na dole z identycznymi ogniwami połączonymi gwiazdkami z napisem 1978 - sygnowane NSW. W/wym. plakaty zostały 9 bm. naklejone na Katedrze św. Jana i kościele garnizonowym w Warszawie. Podjęto działania zmierzające do przejęcia plakatów i udaremnienia ich rozpowszechnienia.
- Ta sama grupa przygotowała także do kolportażu odezwę "Polska powstanie by żyć" z podpisem - środowisko niepodległościowe ROPCzi0 oraz zatytułowaną "Polacy". Obydwie odezwy nawiązują do sprawy rocznicy odzyskania niepodległości oraz zawierają silne akcenty antyradzieckie.
- 2.6. Z inicjatywy K. Głogowskiego na t. zw. radzie ZINO powołanej przez ROPCzi0 /odłam Moczulskiego/ postawiono wniosek o zgłoszenie postulatu amnestii z okazji 60-lecia niepodległości. Wniosek przekazany ma być Sejmowej Komisji Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych lub Radzie Państwa.

2.7. W ramach imprez 60-lecia 10 bm. o godz. 18.00 w kościele św. Aleksandra w Warszawie wmurowana ma być tablica płasko-rzeźba poświęcona J. Piłsudskiemu.
 Ponadto środowisko b. legionistów zamierza 11 bm. o godz. 13.00 zebrać się w rejonie Grobu Nieznanego Żołnierza i złożyć wiązkę. Przewidziany jest udział ok. 20 osób.
 Wg ustaleń, K. Pluta-Czachowski posiadać ma i kolportować "Odezwę do narodu polskiego" i odezwę "Polacy".

3. KSS-KOR ze względów taktycznych tj. dla stworzenia wrażenia obiektywności postanowił, że jako grupa nie włączy się do prowokacyjnych imprez organizowanych przez ROPCzi0 - zalecając indywidualny udział w nich swoich członków.
 Z danych wynika, że w imprezach uczestniczyć zamierzają m.in. J. Kuroń, A. Michnik, P. Naimski, A. Macierewicz oraz związany z tą grupą S. Staszewski i inni.

Grupa KSS-KOR wydała oświadczenie pt. "W 60-tą rocznicę", którego tekst 4 bm. J. Kuroń przekazał telefonicznie na Zachód a 6 bm. w swoim mieszkaniu rozdawał korespondentom zagranicznym.
 Oświadczenie to - bardziej wyważone od "Odezwy" ROPCzi0 - nawiązuje do warunków odbudowy państwowości polskiej interpretowanych z pozycji historiografii burżuazyjnej oraz sugeruje, że II Rzeczpospolita była ostatnim okresem niepodległości naszego kraju jako państwa.

4. Prowadzone dotychczas działania resortu zmierzające do ograniczenia zasięgu i skali planowanych na 11 bm. prowokacyjnych imprez przyniosły pozytywne rezultaty.
 SB prowadzi dalsze działania mające na celu rozpoznawanie oraz ograniczanie zasięgu i skuteczności wymienionych inicjatyw zorganizowanych grup antysocjalistycznych.

DYREKTOR DEPARTAMENTU III
 / gen. bryg. A. KRZYSZTOPORSKI /

Załącznik:

- Tekst "Odezwy do narodu polskiego" /oryginał/;
- Krótkie charakterystyki sygnatariuszy "Odezwy...";
- Kserokopie rozkazów Okulickiego z 19. I. 1945r /oryginały znajdują się w archiwum MSW/